

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (jud. M. Gavriliță)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Nogai, V. Pruteanu, N. Budăi)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, N. Simciuc, N. Budăi)

DECIZIE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Agenția Proprietății Publice,
în cauza, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola Bucovăț”
împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu
privire la întoarcerea executării, la cererea de revizuire depusă de Agenția
Proprietății Publice împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău,
împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire,

c o n s t a t ă:

La 27 aprilie 2012, conform sigiliului oficiului poștal (Vol. I, f.d.21), SA
„Avicola-Bucovăț” a depus cerere împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere
din Chișinău” solicitând întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a
Judecătoriei Strășeni prin încasarea de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din
Chișinău” în beneficiul SA „Avicola-Bucovăț” a contravalorii bunurilor imobile și
mobile primite în baza acestei încheieri, stabilită la data întoarcerii executării.

Prin încheierea din 31 mai 2012 a Judecătoriei Strășeni s-a dispus efectuarea
expertizei privind stabilirea valorii reale de piață a bunurilor imobile și mobile.

Prin încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni s-a admis cererea SA
„Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”
cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei
Strășeni; s-a încasat de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în
beneficiul SA „Avicola-Bucovăț” suma de 25061854 de lei, ceea ce constituie
contravaloarea stabilită la data întoarcerii executării a bunurilor imobile și mobile
transmise SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în proprietate în
baza încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni.

Prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul
declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și s-a menținut
încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni privind întoarcerea executării
încheierii in 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni.

La 15 iulie 2013 SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni și a deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău cu trimitere la rejudecare.

Prin încheierea din 12 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 30 octombrie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și s-a menținut încheierea din 12 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

La 25 martie 2014 SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni, solicitând repunerea în termen dacă va considera că este peste termen, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni și a deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 31 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de revizuire; s-a respins ca fiind tardivă și inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” împotriva încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni și a deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 10 septembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și s-a menținut încheierea din 31 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

La 11 septembrie 2017 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, atragerea în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, emiterea unei hotărâri de respingere a cererii depuse de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni.

La 23 noiembrie 2017 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova a depus cerere de concretizare a cererii de revizuire, reiterând cerințele din cererea de revizuire depusă inițial.

Prin încheierea din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în cauza la cererea depusă de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și s-a menținut încheierea din 01 februarie 2018.

La 24 august 2018 Agenția Proprietății Publice a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, atragerea în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, emiterea unei hotărâri de respingere a cererii depuse de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că statul, prin intermediul Agenției Proprietății Publice, deține 79,62 % din acțiunile SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”. În baza deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, SA „Avicola-Bucovăț” a înregistrat gajul legal asupra bunurilor imobile ce aparțin SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”. Ulterior, în baza ordonanței din 02 aprilie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, SA „Avicola-Bucovăț” SA a înstrăinat în mod ilegal bunurile imobile ce aparțineau SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, cauzând un prejudiciu societății și statului, care este acționarul majoritar al SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, în mărime de 101570000 de lei, fapt constatat prin Actul elaborat de Inspekția Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, pe perioada 01 iunie 2012 - 31 octombrie 2014. În atare circumstanțe, prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2013, îi sunt lezate grav drepturile, deoarece Agenția Proprietății Publice nu a participat la examinarea cauzei și respectiv nu a avut posibilitatea să cunoască circumstanțele.

Revizuentul a precizat că recent a luat cunoștință de situația și actele care demonstrează necesitatea revizuirii, inclusiv de decizia contestată, în rezultatul recepționării plângerii Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova nr. 01/01-2720 din 05 iunie 2018.

Revizuentul a declarat că suma încasată prin încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni, menținută prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a cărei revizuire se cere, în mărime de 25061854,00 de lei este exagerată, depășind cu mult contravaloarea reală a bunurilor respective, astfel fiindu-i cauzat un prejudiciu considerabil statului. În acest sens, la 11 septembrie 2017 a fost efectuat Raportul de evaluare de către SRL „Lexeos-Imobil” prin care s-a stabilit că valoarea totală inclusă a bunurilor supuse evaluării la situația din data de 06 noiembrie 2012, constituia: minim 7705045 de lei și maxim 10483940 de lei. Astfel, comparând concluziile privind valoarea bunurilor la momentul dispunerii întoarcerii executării, expusă în raportul de evaluare nr. 37A-09/2017 din 11 septembrie 2017, efectuat de către SRL „Lexeos-Imobil” cu cea din raportul de evaluare nr. 2222, întocmit la 06 noiembrie 2012 de către Centrul Național de Expertize Judiciare, se atestă o diferență considerabilă, or, Centrul Național de Expertize Judiciare a stabilit o valoare de piață a bunurilor imobile de câteva ori mai mare decât valoarea reală a acestora.

Totodată, a opinat că la momentul dispunerii întoarcerii executării, prima instanța urma să ia în considerare datele raportului de evaluare efectuat de către Centrul Tehnic Internațional „CTI Print” din anul 1998 și nu cele cuprinse în

Raportul de evaluare nr. 2222 întocmit la 06 noiembrie 2012 de către Centrul Național de Expertize Judiciare.

Revizuentul a menționat că întoarcerea executării a fost dispusă ilegal, deoarece conform art. 157 alin. (1) Cod de executare, întoarcerea executării poate avea loc doar în cazul anulării hotărârii prin care s-a încasat suma, însă hotărârea din 17 decembrie 1997 a Judecătoriei Economice de Circumscripție privind încasarea sumei de 6028090 de lei de la SA „Avicola-Bucovăț” în beneficiul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” este în vigoare. Astfel, instanța de fond și instanța de apel au interpretat în mod eronat legea, iar întoarcerea executării nu putea avea loc. De altfel, instanța de fond nu urma să se expună asupra cererii privind întoarcerea executării prin încheiere, dar să emită o hotărâre pasibilă apelului.

De asemenea, a indicat că prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău i-au fost lezate grav drepturile și interesele legitime, fiindu-i cauzate prejudicii materiale semnificative printr-o decizie emisă ilegal.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în cauza la cererea depusă de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării.

La 23 noiembrie 2018, Agenția Proprietății Publice a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pronunțarea unei decizii de admitere a cererii de revizuire, casarea deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, atragerea în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, emiterea unei hotărâri de respingere a cererii depuse de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni.

În motivarea recursului s-a invocat că raportul de expertiză nr. 2222, întocmit la 06 noiembrie 2012 de către Centrul Național de Expertize Judiciare, conform căruia au fost evaluate bunurile și respectiv dispusă întoarcerea executării prin încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni, menținută prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, din punct de vedere juridic, nu poate fi considerat un raport de evaluare, deoarece nu este elaborat conform Legii cu privire la activitatea de evaluare nr. 989 din 12 aprilie 2002. La fel, instanțele nu au luat în considerare că persoanele ce au procurat bunurile de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, au efectuat lucrări prin care au mărit considerabil valoarea bunurilor. În acest sens, a considerat a fi relevant Actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, pe perioada 01 iunie 2012 - 31 octombrie 2014. Or, raportul de evaluare nr. 2222 din 06 noiembrie 2012 a Centrului Național de Expertize Judiciare, a fost efectuat la situația din 06 noiembrie 2012, iar instanța urma să ia în considerare raportul de evaluare din 1998, efectuat de către Centrul Tehnic Internațional „CTI Print”, raport care nu a fost contestat și prezintă date veridice referitor la valoarea bunurilor. De altfel, în raportul de evaluare nr. 37A-09/2017 din 11 septembrie 2017, efectuat de către SRL „Lexeos-Imobil”, se indică valoare retrospectivă a bunurilor supuse evaluării la 06 noiembrie 2012, care este de

7705045 de lei, adică o valoare mai mică decât cea conform raportului nr. 2222 din 06 noiembrie 2012, care este de 31089944 de lei.

Recurentul a opinat că argumentele instanței de revizuire expuse în încheierea din 08 noiembrie 2018 sunt neîntemeiate, or, afirmația instanței de revizuire precum că referirile revizuentului la raportul de evaluare nr. 37A-09/2017 din 11 septembrie 2017 întocmit de SRL „Lexeos-Imobil” și raportul de evaluare nr. 2222 din 06 noiembrie 2012 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare și precum că întoarcerea executării a fost dispusă ilegal, vizează fondul cauzei cu privire la întoarcerea executării, iar legalitatea acesteia a fost constatată la examinarea în ordine de recurs prin decizia din 02 iulie 2013 și nu cade sub incidența art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă. De altfel, a fost solicitată restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, demonstrând interesul în acest proces, deoarece s-a emis o hotărâre în privința drepturilor unei persoane ce nu a fost atrasă în proces. Drept urmare, a rejudecării va putea demonstra ilegalitatea raportului de evaluare nr. 2222 din 06 noiembrie 2012 întocmit Centrul Național de Expertize Judiciare. Totodată, a indicat că SA „Avicola-Bucovăț” urma să solicite întoarcerea executării în procedură de ordonanță și doar în cazul refuzului în primirea cererii, urma să se adreseze în instanță cu o acțiune. La fel, instanța urma să se pronunțe prin hotărâre asupra întoarcerii executării și nu prin încheiere.

Recurentul a menționat că instanța nu a luat în considerare că întoarcerea executării putea fi dispusă doar în rezultatul anulării hotărârii prin care s-a încasat suma, iar hotărârea din 17 decembrie 1997 a Judecătoriei Economice de Circumscripție privind încasarea sumei de 6028090 de lei de la SA „Avicola-Bucovăț” în beneficiul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” este în vigoare. La fel, a precizat că nu este clară poziția instanței de revizuire referitor la modalitate de contestare a actelor executorului judecătoresc și precum că instanța urmează să se expună prin încheiere asupra cererilor creditorului/debitorului în procedura de executare. De asemenea, a specificat că în cazul în care executarea s-a efectuat prin vânzarea unor bunuri, drept rezultat întoarcerea executării putea să se efectueze prin restituirea de către SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a sumei ce a primit-o din vânzarea bunurilor, care este cu mult mai mică decât valoarea încasată de instanță.

Recurentul a declarat că prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău i-au fost lezate grav drepturile și interesele legitime, fiindu-i cauzate prejudicii materiale prin decizia emisă ilegal, fiind prejudiciate în primul rând interesele statului. Or, anume în rezultatul deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat gajul ilegal asupra tuturor bunurilor imobile ale SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, iar ulterior SA „Avicola-Bucovăț” s-a adresat în instanță întru executarea gajului, fiind emisă ordonanța judecătorească din 03 februarie 2013, menținută prin încheierea din 17 februarie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, menținută prin decizia din 02 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău. În opinia recurentului, este indubitabil că gajul a fost instituit în rezultatul emiterii încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătoriei Strășeni și a deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în caz contrar SA „Avicola-Bucovăț” nu ar fi putut înregistra gajul și drept urmare nu ar fi putut solicita transmiterea în posesie a bunurilor gajate cu înstrăinarea ulterioară a acestora.

Recurentul a opinat că în speță nu va fi încălcat principiul securității raporturilor juridice, deoarece circumstanțele enunțate sunt fundamentale și obligatorii pentru instanță și constituie temeiuri suficient de întemeiate pentru a permite revizuirea hotărârii judecătorești devenite irevocabile. Deși argumentele expuse în cererea de revizuire sunt similare cu cererile de revizuire depuse de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, există deosebiri vădite în privința statutului procesual-juridic al părților, precum și statutul părților ca parte a raportului materiale-litigios. Astfel, urmează a fi analizate în mod distinct argumentele privind respectarea termenului prevăzut la art. 450 lit. c) Cod de procedură civilă cu referire la art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă ținând cont de circumstanțele invocate în cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 08 noiembrie 2018, iar Agenția Proprietății Publice a declarat recurs la 23 noiembrie 2018, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 447 lit. b) Cod de procedură civilă prevede că sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 august 2018 Agenția Proprietății Publice a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, atragerea în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, emiterea unei hotărâri de respingere a cererii depuse de SA „Avicola-Bucovă” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni (Vol.II, f.d.89-97).

Ca temei de drept, revizuentul a invocat art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, adică faptul emiterii de către instanța a unei hotărâri cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în cauza la cererea

depusă de SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării (Vol. III, f.d.220-221).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de revizuire privind respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire depuse de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

În această ordine de idei, Colegiul reiterează că prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a cărei revizuire se cere, s-a respins recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și s-a menținut încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătorei Strășeni privind întoarcerea executării încheierii în 22 iunie 1998 a Judecătorei Strășeni (Vol.II, 68-73).

Or, prin încheierea din 22 aprilie 2013 a Judecătorei Strășeni s-a admis cererea SA „Avicola-Bucovăț” împotriva SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătorei Strășeni; s-a încasat de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în beneficiul SA „Avicola-Bucovăț” suma de 25061854 de lei, ceea ce constituie contravaloarea stabilită la data întoarcerii executării a bunurilor imobile și mobile transmise SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în proprietate în baza încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătorei Strășeni (Vol. II, f.d.51-52).

Colegiul notează că la declararea revizuirii, Agenția Proprietății Publice a invocat faptul că SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” este o întreprindere cu capital majoritar de stat, unde statul prin intermediul Agenției Proprietății Publice deține 79, 62 de % din acțiuni. Inițial a precizat că pachetul de acțiuni al statului a fost administrat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, în baza contractului de cesionare (transmitere) a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat nr. 12/06 din 04 iunie 2010 și a contractului de cesionare (transmitere) a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat nr. 1/06 din 03 august 2015. Astfel, deținând 79, 62 de % din acțiunile SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, Agenția Proprietății Publice a pretins lezarea drepturilor la emiterea deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău contestată cu revizuire.

Aici Colegiul menționează că în pct.12 din contractul nr. 1/06 din 03 august 2015, s-a indicat că din data semnării prezentului contract, își pierde valabilitatea contractul de cesionare (transmitere) a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat nr. 12/06 din 04 iunie 2010 încheiat între Agenția Proprietății Publice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova (Vol.III, f.d.114 verso).

La acest capitol, Colegiul acceptă raționamentul instanței de revizuire precum că la momentul semnării contractului de cesiune din 03 august 2015, Agenția Proprietății Publice în virtutea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice din subordinea Ministerului Economiei și a efectivului-limită al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1008 din 10 septembrie 2007, exercitând funcția de proprietar al proprietății publice a statului, inclusiv și drepturile ce decurg din calitatea de acționar în numele statului, urma să cunoască despre situația existentă și de actele judecătorești emise în privința SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”. Or, decizia supusă revizuirii a fost emisă anterior semnării contractului de cesiune din 03 august 2015.

De altfel, obligația Agenției Proprietății Publice de a cunoaște despre decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, inclusiv de însăși existența problemei soluționate, nu este decât rezultatul exercitării obligațiilor sale ce-i reveneau în baza de Hotărâre de Guvern. Atribuțiile acordate în baza hotărârii executivului Republicii Moldova îi permiteau valorificarea drepturilor în calitate de acționar în numele statului.

În atare circumstanțe, Colegiul reține constatarea instanței de revizuire precum că revizuentul nu poate invoca necunoașterea situației în privința SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și respectiv necunoașterea emiterii deciziei din 02 iulie 2013.

Cu referire la alegația recurentului precum că prin decizia din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău i s-a lezat dreptul, Colegiul relievă că instanța de revizuire corect a punctat că prin decizia din 02 iulie 2013 a fost examinată în ordine de recurs legalitatea încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătorei Strășeni, emisă în procedură de executare a hotărârii din 17 decembrie 1997 a Judecătorei Economice de Circumscripție. Or, la examinarea cererii de recurs împotriva încheierii din 22 aprilie 2013 a Judecătorei Strășeni, instanța nu putea dispune atragerea în proces a Agenției Proprietății Publice în temeiul art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Legea reglementează prin norme stricte atât modul de formulare a cererii de intervenție, cât și momentul până la care se poate face.

Art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează expres că persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți.

Rezultă din acest mod de reglementare rigurozitatea legiitorului în privința momentului până la care se poate introduce o cerere de intervenție.

De altfel, în contextul situației de fapt profilată anterior, nu s-au identificat anumite împrejurări în care Agenția Proprietății Publice exercitând funcția de proprietar al proprietății publice a statului în baza unei Hotărâri de Guvern, a intenționat intervenirea în proces până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, înaintând demersurile necesare în acest sens și i s-ar fi refuzat.

Colegiul reiterează că întoarcerea executării a fost soluționată în cadrul procedurii de executare, ceea ce presupune o procedură necontencioasă prin înaintarea unei cereri în sensul art. 7 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Conform art. 157 alin. (1), (2) Cod de executare în cazul în care hotărârea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adoptă o hotărâre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral ori o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pârât (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și a cheltuielilor de executare. Dacă restituirea în natură a bunurilor este imposibilă, instanța de judecată prevede restituirea contravalorii lor, stabilită la data întoarcerii executării.

Art. 158 alin. (2) Cod de procedură civilă prevede că dacă instanța de judecată care a rejudecat cauza nu a soluționat întoarcerea executării hotărârii anulate, pârâtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile.

În contextul art. 344 alin. (1) Cod de procedură civilă, ordonanța judecătorească este o dispoziție dată unipersonal de judecător, în baza materialelor prezentate de creditor, privind încasarea de sume bănești sau revendicarea de bunuri de la debitor în pretențiile specificate la art.345.

Raportând criticile recurentului privind obligația soluționării cererii de întoarcere a executării în procedură de ordonanță la normele de drept citate, Colegiul subliniază că procedura de ordonanță presupune a fi o procedură simplificată, pe când la caz s-a pus problema numirii de către instanța de judecată a unei expertize pentru stabilirea valorii reale de piață a bunurilor primite în baza încheierii din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni, ceea ce în procedura de ordonanță este inadmisibil.

În ceea ce privește argumentul recurentului precum că instanța urma să se pronunțe prin hotărâre și nu prin încheiere, Colegiul menționează că în contextul prevederilor Codului de Executare, drept urmare a examinării cererilor creditorilor și sau debitorilor, instanța emite încheieri.

Prin prisma argumentului recurentului privind prejudicierea intereselor statului, Colegiul reține ca fiind rațională ipoteza instanței de revizuire precum că transmiterea în posesie a bunurilor gajate cu evacuarea persoanelor și a bunurilor din imobile, s-a efectuat prin ordonanța judecătorească din 03 februarie 2014, menținută prin încheierea din 17 februarie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău și decizia din 02 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău (Vol.II, f.d.159-161).

De asemenea, Colegiul consideră imperios de a reitera că cererea de revizuire, în conformitate cu art.447 lit. b) Cod de procedură civilă, poate fi depusă de persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Agenția Proprietății Publice insistă a fi anume acea persoană care cade sub incidența prevederilor legale menționate.

La acest capitol, Colegiul va puncta că, art.55 Cod civil statuează că persoana juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanță de judecată.

Din prevederile legale menționate rezultă cert că în cadrul unor proceduri judiciare, persoana juridică apare ca subiect de sine stătător cu drepturi și obligații distincte și urmărește scopul apărării drepturilor și intereselor sale care incubă, de fapt, drepturile și interesele fondatorilor săi. Persoana juridică dispune de capacitate procesuală personală, în conformitate cu art.58 Cod de procedură civilă, care nu trebuie confundată sau interpusă cu capacitatea procesuală a acționarilor sau fondatorilor săi.

Altfel spus, persoana juridică va apărea în instanța de judecată, în cazul unor litigii privind patrimoniul său, în calitate de reclamant sau pârât exercitând drepturile procesuale distinct, nefiind necesară intervenirea în proces a participanților la persoana juridică.

În speță, litigiul a vizat încasarea și restituirea unor sume de bani din contul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și acesta din urmă a fost parte în proces în calitate de pârât și a fost reprezentat în fața instanțelor de judecată de organul executiv.

Prin hotărârile judecătorești adoptate, s-a dispus referitor la drepturile și obligațiile persoanelor implicate în raportul juridic material litigios - SA „Avicola Bucovăț” și SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și nicidecum instanțele de judecată nu s-au pronunțat în privința drepturilor Agenției Proprietății Publice sau ale statului.

Altfel, prin hotărârile pronunțate nu s-a adus atingere drepturilor revizuentului, ci nemijlocit părților aflate în litigiu.

Faptul că statul deține 79,62% din acțiunile SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” nu acordă dreptul Agenției Proprietății Publice de a interveni în acest caz cu cerere de revizuire, deoarece instanțele nu s-au pronunțat asupra cotei-părți a statului din acțiunile agentului economic, aceasta rămânând intactă.

Respectiv, drepturile statului nu au fost majorate, diminuate sau supuse altor modificări.

Alegația revizuentului precum că statului i-a fost cauzat un prejudiciu nu este întemeiată, deoarece conform art.55 Cod civil patrimoniul persoanei juridice este distinct de patrimoniul fondatorilor acesteia și răspunderea în fața terților de asemenea este distinctă și dacă a și fost cauzat un prejudiciu, atunci acest prejudiciu se referă la patrimoniul persoanei juridice și nu la patrimoniul statului.

În altă ordine de idei, instanța de revizuire a accentuat precum că acțiunile SA „Avicola-Bucovăț” au fost verificate și sub aspect penal, fiind emisă în data de 16 iunie 2014 o ordonanță de refuz în pornirea urmăririi penale în privința factorilor de decizie ai SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și ai SA „Avicola-Bucovăț”, deoarece nu există faptul infracțiunii (Vol.III, f.d.10-20).

Corelând conținutul cererii de revizuire cu situația de fapt, cu normele de drept pertinente speței și criticile formulate în recurs, Colegiul reliefă că instanța a răspuns motivelor revizuentului invocate în cererea de revizuire și în corolar corect a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire.

În mare parte criticile recurentului vizează de fapt netemeinicia soluției din recurs, iar acestea nu pot fi primite, deoarece instituția revizuirii are cauze expres și limitativ prevăzute de dispoziția art. 449 Cod de procedură civilă. De altfel, prin intermediul revizuirii nu pot fi supuse atenției cauzele de recurs, deoarece s-ar încălca autoritatea de lucru judecat și principiul securității raporturilor juridice în materie civilă.

Or, procedura de revizuire prevăzută la art. 449-453 Cod de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice care înseamnă, conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, inter alia, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

Referitor la alegațiile recurentului precum că circumstanțele invocate sunt fundamentale și obligatorii pentru instanță și ar constitui niște temeieri suficiente de întemeiate pentru a permite revizuirea hotărârii judecătorești devenite irevocabile,

Colegiul notează că eludarea valorificării drepturilor de către Agenția Proprietății Publice nu poate determina instanțele de judecată de a încălca principiul securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Concomitent, Colegiul relevă ca aserțiunile recurentului invocate în recurs nu pot duce la casarea încheierii contestate.

De asemenea, Colegiul învederează că revizuirea actelor judecătorești presupune și respectarea unui termen la înaintarea unor astfel de solicitări.

Or, în conformitate cu art. 450 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit. c).

La acest capitol, Colegiul punctează că instanța de revizuire a reținut că Agenția Proprietății Publice a cunoscut despre existența litigiului din anul 2014, însă revizuirea a declarat-o la 24 august 2018, prin ce, concomitent, a conchis că revizuirea este tardivă.

Subsidiar Colegiul reiterează că cesiunea menționată anterior s-a realizat între Agenția Proprietății Publice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, iar ultimul la 03 iunie 2014 a adresat o scrisoare Procurorului General al Republicii Moldova, în textul căreia s-a referit și la existența litigiului între SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și SA „Avicola-Bucovăț”. De altfel, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova a menționat și despre acțiunile efectuate în cadrul procedurii de executare, inclusiv privind transmiterea în natură către SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a averii ce aparținea cu drept de proprietate SA „Avicola-Bucovăț”, prin încheierea din 22 iunie 1998 a Judecătoriei Strășeni, întoarcerea executării căreia s-a solicitat de către SA „Avicola-Bucovăț”.

Subsecvent împrejurările descrise atestă suplimentar precum că Agenția Proprietății Publice urma să cunoască despre existența litigiului și urma să manifeste maximă diligență care i-ar fi permis valorificarea drepturilor în exercitarea funcției de proprietar al proprietății publice a statului și în calitate de acționar în numele statului în modul și termenul prevăzut de lege, inclusiv prin realizarea drepturilor procedurale în cadrul litigiului existent, inclusiv care rezultă din procedura de executare.

Cu referire la incertitudinile care, în opinia recurentului, s-ar deduce din textul încheierii contestate, referitor la actele de dispoziție emise și care de fapt, în opinia sa, urmau a fi emise la examinarea cauzei, Colegiul menționează că acestea nu justifică aserțiunile Agenției Proprietății Publice invocate în calitate de revizuent, inclusiv omisiunile acesteia.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Agenția Proprietății Publice cu menținerea încheierii din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Agenția Proprietății Publice.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola Bucovăț” împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării, la cererea de revizuire depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva deciziei din 02 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh